

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

ETSK:N 548. TÄYSISTUNTO, 11.12.2019–12.12.2019

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission kertomus Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Kilpailupolitiikkaa koskeva kertomus 2018”

(COM(2019) 339 final)

(2020/C 97/08)

Esittelijä: **Gerardo LARGHI**

Lausuntopyyntö	Euroopan komissio, 15.10.2019
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artikla
Vastaava jaosto	”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus”
Hyväksyminen jaostossa	19.11.2019
Hyväksyminen täysistunnossa	11.12.2019
Täysistunnon nro	548
Äänestystulos	197/0/1
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) on tyytyväinen Euroopan komission laatimaan kilpailupolitiikkaa koskevaan kertomukseen 2018. Se perustuu toimintamalliin, jolla pyritään vahvistamaan sisämarkkinoita, talouskehitystä ja sosiaalipoliittisia tavoitteita.

1.2 ETSK katsoo, kuten se jo on todennut useissa asiakirjoissa, että tehokas ja periaatteellinen kilpailupolitiikka on yksi Euroopan unionin pilareista ja välttämätön väline sisämarkkinoiden toteuttamiseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti kestävä kehityksen tavoitteiden, sosiaalisen markkinatalouden rakentamisen ja sosiaalisten oikeuksien pilarin säännösten valossa ⁽¹⁾.

1.3 ETSK:n ja Euroopan unionin on käytävä tästä aiheesta jatkuvaa vuoropuhelua muiden toimielinten, kansalaisyhteiskunnan ja erityisesti kuluttajajärjestöjen kanssa.

⁽¹⁾ EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 7, 9, 11 ja 12 artikla.

1.4 ETSK suosittaakin, että tukia myönnettäessä varmistetaan aina maksimaalinen avoimuus kuluttajahintoihin kohdistuvien vaikutusten osalta ja että kuluttajille ilmoitetaan niistä selvästi laskuissa ⁽²⁾. ETSK on tyytyväinen komission aikomukseen ryhtyä toimenpiteisiin vertikaalisten ja horisontaalisten kilpailurajoitusten torjumiseksi erityisesti sähköisessä kaupassa, jossa kilpailuvastaisen käyttäytymisen vaikutukset ovat havaittavissa.

1.5 Syrjivien käytänteiden yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota tekoälyyn. EU:n lainsäädäntöä on mukautettava, jotta voidaan kieltää syrjintä, joka perustuu kuluttajien profilointiin tekoälyn avulla.

1.6 Massadataa voidaan käyttää kuluttajia vastaan ja etenkin kuluttajien hyvinvoinnin kustannuksella, sillä kuluttajien profilointi vähentää näiden mahdollisuuksia tehdä vapaita valintoja.

1.7 ETSK katsoo, että kilpailuviranomaisilla olisi oltava asiantuntemusta, taitoja ja resursseja, joita ne tarvitsevat voidakseen soveltaa erityistä lainsäädäntöä ja ratkaista vakavia kilpailuongelmia, joista on haittaa kuluttajille.

1.8 Valtiontukien osalta ETSK panee tyytyväisenä merkille, että valvonnan ajanmukaistamisprosessi on mahdollistanut viranomaisten huomion keskittämisen tärkeimpiin ja merkityksellisempiin asiakokonaisuuksiin, myös valtiontukien avoimuusmoduulin (*Transparency Award Module*) muodostaman verkkoalustan ansiosta.

1.9 ETSK korostaa ympäristö- ja valtiontukupolitiikan johdonmukaisuuden tarvetta. Komitea panee erityisesti merkille ympäristönsuojeluun ja energiaan kohdennettuja valtiontukia koskevien suuntaviivojen meneillään olevan tarkistuksen.

1.10 ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että valtiontukia koskevilla komission suuntaviivoissa pyritään varmistamaan vapaa kilpailu eurooppalaisilla energiamarkkinoilla teknologianeutraalien tarjouskilpailujen avulla. Ne ovat välttämättömiä erilaisten uusiutuvan energian teknologioiden kehittämisen sekä sellaisten selviytymiskykyisten ja kilpailukykyisten eurooppalaisten energiamarkkinoiden kannalta, joilla taataan toimitusvarmuus. ETSK kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita noudattamaan kattavaa ja pitkäjänteistä strategiaa sellaisiin lyhyen aikavälin korjaaviin toimiin perustuvan strategian sijaan, jotka eivät mahdollista konkreettisempaa ja kestävämpää kasvua ja työpaikkojen luomista. Tässä yhteydessä olisi hyödyllistä, jos komissio laatisi vertailevan tutkimuksen Yhdysvalloissa, Kiinassa ja Koreassa hiljattain hyväksytyistä erilaisista suunnitelmista valmistusteollisuuden tukemiseksi ⁽³⁾.

1.11 ETSK kehottaa takaamaan samat sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät säännöt kilpailussa EU:n ulkopuolisten yritysten kanssa, jotta varmistetaan tasapuoliset kilpailuedellytykset.

1.12 ETSK korostaa, että vapaan sosiaalisen markkinatalouden toteuttamiseksi on tärkeää harjoittaa sellaista kilpailupolitiikkaa, jossa otetaan tasapuolisesti huomioon työntekijöiden ja kuluttajien sosiaaliset ja taloudelliset tavoitteet sekä tehokkaan ja kilpailukykyisen tuotantorakenteen säilyttäminen.

1.13 ETSK katsoo, että (etenkin henkilöiden mutta myös palvelujen, tavaroiden ja pääomien) vapaan liikkuvuuden oikeuksiin liittyvät sisämarkkinasäännökset ovat EU:n lainsäädännön kulmakiviä ja että työntekijöiden lähettäminen ja palvelujen vapaa liikkuvuus on taattava sosiaalisen polkumyynnin kaikkien muotojen välttämiseksi.

1.14 Lisäksi ETSK hämmästelee sitä, ettei tarkasteltavana olevaan kertomukseen sisälly mainintaa kuluttajien aseman vahvistamista koskevan ehdotuksen jälkeisestä neuvoston ja Euroopan parlamentin välisten edustajakanteita koskevien neuvottelujen ilmeisestä umpikujasta, kun otetaan huomioon, että edustajakanteet ovat olennaisia, jotta voidaan täydentää kilpailuoikeuden vastaisista menettelyistä kuluttajille aiheutuvien vahinkojen tehokkaan korvaamisen järjestelmää.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähköisen sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁽³⁾ EUVL C 197, 8.6.2018, s. 10.

2. Kilpailupolitiikkaa koskevan kertomuksen 2018 tiivistelmä

2.1 Vuoden 2018 kertomuksessa tarkastellaan sellaisia aiheita kuin digitaalitalous, rahoituspalvelut, energia ja ympäristö, maatalous ja elintarvikkeet, liikenne ja valmistusteollisuus sekä kilpailunvastaisen toiminnan torjuntaan liittyvien valtuuksien hajauttaminen jäsenvaltioissa ja laaja kansainvälinen yhteistyö.

2.2 Komission päivittäiset lainvalvontakäytännöt perustuvat seuraaviin periaatteisiin: syrjimättömyys, oikeudenmukaisuus, avoimuus, ennustettavuus, oikeus tulla kuulluksi ja luottamuksellisuuden suoja. Unionin kilpailulainsäädännön soveltamisen tavoitteena on nimenomaisesti kuluttajien hyvinvoinnin suojeleminen.

2.3 Digitaalikaan liittyy uusia kilpailuoikeudellisia haasteita, kuten massadatan, algoritmien ja tekoälyn käyttö.

2.4 Pyrkinessään "sujuvoittamaan kilpailuasioihin liittyviä menettelyjä" Euroopan komissio on julkaissut yrityksille tarkoitetut ajantasaistetut ohjeet, jotka koskevat kilpailusääntöjen rikkomista koskevien menettelyjen aikaista liikesalaisuuksien ja muiden luottamuksellisten tietojen käsittelyä, sekä ohjeita luottamuspiirien käyttöä varten.

2.5 Komissio on yritysten yhteistyötä kilpailusääntöjen rikkomista koskevissa menettelyissä palkitsemalla kyennyt lisäämään päätöstensä merkityksellisyyttä ja vaikutusta tutkimusten nopeutumisen ansiosta.

2.6 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1 (jäljempänä "ECN+-direktiivi")⁽⁴⁾ mahdollistaa sen, että jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset voivat panna EU:n kilpailusääntöjä tehokkaammin täytäntöön.

2.7 Valtiontukipolitiikan ajanmukaistaminen on yksinkertaistanut jäsenvaltioiden kannalta niiden toimenpiteiden toteuttamista, joilla edistetään investointeja, talouskasvua ja työpaikkojen luomista. Se on mahdollistanut valtiontukitoimien nopeamman toteuttamisen ja vaikuttanut merkittävästi kustannusten alenemiseen vähemmän markkinoiden vääristymistä aiheuttavien valtiontukien osalta.

2.8 Euroopan komission sovintomenettely on mahdollistanut kartellien nopeamman tunnistamisen ja vapauttanut näin resursseja muihin tutkimuksiin sekä alentanut tutkimusten kustannuksia. Lisäksi yritykset ovat hyötynet päätösten nopeutumisesta.

2.9 Vuoden 2018 kertomuksessa korostetaan vuonna 2018 (ja aiempina vuosina) tehtyjä päätöksiä ajoneuvoalan kartelleista ja mainitaan perusteellisen tutkimuksen käynnistäminen ajoneuvovalmistajien mahdollisesta kilpailunvastaisesta yhteistyöstä, joka koskee henkilöautojen päästöjen puhdistusjärjestelmien teknistä kehitystä.

2.10 Digitaalitalous

2.10.1 Kilpailupolitiikka on oleellinen osa hyvin toimivien digitaalisten sisämarkkinoiden luomista. Tässä yhteydessä "verkkojättäisiä" on estettävä käyttämästä markkinavoimaansa kilpailun heikentämiseen ja siis heikentämästä innovointia digitaalimarkkinoilla.

2.10.2 Verkkokauppa-alustojen jälleenmyyntihintajärjestelmän ylläpitäminen on yksi digitaalitalouden yleisimmistä kilpailurajoituksista. Onkin havaittu, että algoritmien käyttö hinnoittelussa on lisääntynyt.

2.11 Talouden viherryttämiseen myönnettävillä valtiontuilla edistetään tarvittavia investointeja, jotta voidaan varmistaa toimitusvarmuus ja samalla irrottaa Euroopan energijärjestelmä hiilestä.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovalmiuksien parantamiseksi ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi (EUVL L 11, 14.1.2019, s. 3).

2.12 Energia-ala

2.12.1 Uusiutuvan energian alalla vuonna 2018 sallittujen valtiontukien ansiosta jäsenvaltiot ovat edistäneet kestäväpohjaista energiaa ja alentaneet kuluttajille aiheutuvia kustannuksia koko sähköjärjestelmässä.

2.12.2 Komissio on todennut, että valtiotukitoimet auttavat osaltaan takaamaan toimitusvarmuuden nostamatta sähkön kuluttajahintoja tai estämättä EU:n rajatylittäviä sähkönsiirtoja.

2.12.3 EU:n on lisättävä uusiutuvan energian osuutta energiayhdistelmässään, varmistettava samalla kaasutoimitusten monipuolistaminen ja annettava kohdennettua EU:n energialainsäädäntöä.

2.13 Kilpailu sisämarkkinoilla

2.13.1 Euroopan komissio on kieltänyt Siemensin ehdottaman Alstomin oston. Se on hyväksynyt Bayerin ja Monsanto sulautumisen maatalouselintarvikkeiden alalla mutta asettanut sen ehdoksi tietyistä toiminnoista luopumisen. Teräsmarkkinoilla on hyväksytty Arcelor Mittalin toteuttama Ilvan osto asettamalla sen ehdoksi tietyistä omaisuseristä luopuminen. Siemensin suunnittelema Alstomin osto estettiin, koska se oli haitallinen kilpailulle.

2.14 Rahoitusala

2.14.1 Rahoitusalan yleinen vakautuminen on vähentänyt julkisten varojen käyttöä valtiontuissa. Eräissä jäsenvaltioissa on kuitenkin edelleen järjestämättömiä lainoja.

2.15 Yhtäläisten kilpailuedellytysten varmistaminen verotusosalalla

2.15.1 On luotava yhtäläiset kilpailuedellytykset yrityksille, jotta ne voivat kilpailla omilla ansioillaan. Jäsenvaltiot eivät voi tarjota verohelpotuksia monikansallisille yrityksille pk-yritysten kustannuksella.

3. Yleistä

3.1 Vuoden 2018 kertomus perustuu toimintamalliin, jolla pyritään vahvistamaan sisämarkkinoita, talouskehitystä ja sosiaalipoliittisia tavoitteita.

3.2 Digitaalitalous edellyttää merkittäviä noin 500 miljardin euron investointeja seuraavina kymmenenä vuotena verkkoyhteyksiä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi. On tärkeää toteuttaa määrätietoista kilpailupolitiikkaa etenkin maaseutualueilla ja vähemmän kaupungistuneilla alueilla.

3.3 Digitaalikaan liittyy uusia kilpailuoikeudellisia haasteita, kuten massadatan, algoritmien ja tekoälyn käyttö. Onkin varmistettava, että "teknojätit" eivät käytä hyväkseen markkina-asemaansa kilpailijoidensa heikentämiseksi. Kilpailuviranomaisilla olisi oltava asiantuntemusta, taitoja ja resursseja, joita ne tarvitsevat voidakseen soveltaa erityistä lainsäädäntöä ja ratkaista ajoissa vakavia kilpailuongelmia, joista on haittaa kuluttajille.

3.4 Täytäntöönpanon olisi perustuttava myös tiedonkeruuvälineiden ja toimialakohtaisten tutkimusten ennakoivaan käyttöön.

3.5 Olisi vältettävä viivästyksiä sääntöjen soveltamisessa hyödyntämällä ennakoivasti kilpailuun liittyvää välineistöä (esimerkiksi väliaikaisia toimia) tapauksissa, joissa kilpailuun ja kuluttajiin on selvästi kohdistunut haittaa.

3.6 On olennaisen tärkeää siirtää todistustaakka digitaalimarkkinoilla sulautuville yrityksille, jotta nämä voivat todistaa, etteivät sopimukset vääristä kilpailua.

3.7 On arvioitava tarkemmin sitä, voivatko operaattorit estää pääsyn markkinoille ja näin rajoittaa kuluttajien valinnanvaraa ja tietovirtoja ja manipuloida kuluttajien käyttäytymistä.

3.8 Jotta voidaan kiinnittää huomiota tietyistä käytänteistä johtuviin kilpailuongelmiin, olisi tärkeää antaa ohjeistusta yrityksille ja auttaa niitä toimimaan lainsäädännön rajoissa.

3.9 Tekoäly vaikuttaa nykyisin hinnoittelupolitiikkaan ja hintojen valvontaan, eivätkä tämän vaikutukset ole olleet vaarattomia. Algoritmien avulla sähköisen kaupankäynnin alustat voivat valvoa ja rajoittaa vähittäiskauppioiden vapautta hinnoittelupolitiikassaan sekä kilpailua suurissa kauppaketjuissa (myös hyvän kauppatavan vastaisia käytänteitä, joita ei voida jatkaa tulevaisuudessa).

3.10 Sama ilmiö on havaittavissa matkailualalla, jossa matkailutuotteiden myyntialustoille on ominaista määräävän aseman väärinkäyttö. On olemassa neljä suurta myyntiverkostoa, jotka käyttävät valtavaa valtaa hotelleihin, pieniin operaattoreihin ja pk-yrityksiin.

3.11 Syrjivien käytänteiden yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota tekoälyyn. EU:n lainsäädäntöä on mukautettava, jotta voidaan kieltää syrjintä, joka perustuu profilointiin tekoälyn avulla.

3.12 ETSK kannattaa komission päätöstä pitää algoritmeja käytäviä yrityksiä ainoina niistä toimista vastaavina tahoina, jotka johtuvat kyseisten algoritmien hyödyntämisestä. Massadataa voidaan käyttää kuluttajia vastaan ja etenkin kuluttajien hyvinvoinnin kustannuksella, sillä kuluttajien äärimmäinen profilointi vähentää näiden mahdollisuuksia tehdä vapaita valintoja.

3.13 ETSK:n mielestä massadatan vaikutus kilpailuun on huomattava ja tulee olemaan yhä merkittävämpi. Liiallinen interventiopolitiikka saattaisi kuitenkin vähentää innovoinnin kannustimia (ja siis estää paremmat palvelut ja alhaisemmat hinnat, jotka saattavat riippua tuotteiden jakeluun ja ostolustoihin liittyvästä innovoinnista).

3.14 Massadatan tuomat edut kilpailijoihin nähden voivat mahdollistaa johtavien toimijoiden määräävän markkina-aseman. Massadatan analytiikkatekniikat (tietojen kauppa, verkkomarkkinointi, kaavantunnistusjärjestelmät, kysynnän arviointi, hintojen optimointi) voivat olla riistäviä käytänteitä.

3.15 Digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaan liittyen Euroopan komission tutkimukset ovat osoittaneet, että jälleenmyyntihinnan rajoitukset ovat selvästi yleisimpiä kilpailurajoituksia sähköisessä kaupankäynnissä. Euroopan komissio teki vuonna 2018 useita päätöksiä, joissa yrityksille määrättiin sakkoja EU:n kilpailusääntöjen vastaisista jälleenmyyntihintojen rajoituksista verkkokaupassa.

3.16 Verotuksen alalla ETSK panee tyytyväisenä merkille komission vuonna 2018 toteuttamat toimet. Samalla on tärkeää, että myös tällä alalla varmistetaan maiden välinen oikeudenmukainen kilpailu. Erityisesti on tarpeen tehostaa valvontaa veropäätösten ja sellaisten laittomien kilpailuetujen osalta, jotka on saatu tiettyjen maiden ja "suurten toimijoiden" välisillä sopimuksilla. Tällaiset toimet saattavat väärinä vapaita markkinoita ja aiheuttaa haittaa pk-yrityksille sekä luoda maiden välistä epäreilua kilpailua.

3.17 Energia-alalla ETSK toteaa, että kaikissa maissa ei ole vielä varmistettu kotitalouksien energialaskujen kattavaa ja täydellistä avoimuutta. Ilman avoimuutta kuluttajilla on vähemmän mahdollisuuksia tietoisiin valintoihin, ja näin edistetään vallitsevaa tilannetta suurten toimijoiden hyödyksi.

3.18 Maatalous ja elintarvikkeet. Maatalouselintarvikkeiden alalla on tärkeää suojella eurooppalaisten alkuperänimitysten piiriin kuuluvaa tuotantoa. Siemenet ja torjunta-aineet ovat olennaisia maataloustuottajien ja kuluttajien kannalta, mutta niihin liittyy muitakin huolenaiheita kuin kuluttajansuoja, elintarviketurvallisuus ja ympäristö- ja ilmastovaatimusten noudattaminen.

3.19 Liikenteen alalla komissiota kehoitetaan tutkimaan, voiko ja missä määrin kerosiiniverosta vapauttaminen olla lentoyhtiöille perusteeton tuki rautatieliikenteeseen nähden.

3.20 Jotta varmistetaan markkinoiden vapauden ja keskittymien välinen tasapaino, ei riitä, että viitataan muiden suurten maailmanlaajusten toimijoiden taholta tulevaan kilpailuun etenkin, jos ne tulevat maista, jotka on suljettu kilpailulta ulkomaisten yritysten kanssa. Komitea ehdottaa tässä yhteydessä, että vaihtoehtona kilpailua heikentäville yrityssulautumille toteutetaan toimia, joilla poistetaan kolmansien maiden markkinoille pääsyn esteet, tarjotaan vankempia verokannustimia tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistämiseksi ja tehdään eurooppalaisten tuottajien välisiä sopimuksia, jotta voidaan koordinoita vientistrategioita ja ulkomaille suuntautuvia investointeja koskevia strategioita.

3.21 Kuluttajansuojan rinnalle tarvitaan joka tapauksessa innovatiivisten yritysten ja pk-yritysten tuki- ja edistämistoimia (välinein, jotka eivät vahingoita kilpailudynamiikkaa markkinoilla). Tämä on paras keino luoda laadukkaita työpaikkoja ja varmistaa tuotantojärjestelmän dynaaminen kestävyys.

3.22 Työmarkkinoiden ja kilpailun suojelun osalta ETSK katsoo, että jotta voidaan varmistaa yritysten todellinen kilpailu nykyisillä markkinoilla, on tutkittava myös sääntelykehystä, johon tulee sisällyttää sosiaalisten perusoikeuksien kunnioittaminen sekä työntekijöiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus.

3.23 Tavoitteena on estää kaikenlainen sosiaalinen polkumyynti (palkoilla ja työoloilla käytävä epäreilu kilpailu, joka aiheuttaa heikentymiskierron), jotta varmistetaan työntekijöiden yhtäläinen kohtelu riippumatta näiden työskentelypaikasta ja alkuperästä sekä työntekijöiden ja yritysten syrjimättömyys työskentelypaikkakunnilla.

3.24 Lisäksi ETSK hämmästelee sitä, että ensimmäistä kertaa niin tarkastelun kohteena olevassa kertomuksessaan kuin sitä täydentävässä työasiakirjassaan SWD(2019) 297 final komissio ei – toisin kuin kaikissa viime vuosien kertomuksissaan – tuo millään tavoin esiin olematonta edistymistä edustajakanteissa, jotka ovat keino edistää kilpailuoikeuden vastaisista menettelyistä kuluttajille aiheutuneiden vahinkojen tehokasta korvaamista ja jotka eivät kuulu kilpailuoikeuden säännösten rikkomisen johdosta nostetuista vahingonkorvauskanteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/104/EU⁽⁵⁾ soveltamisalaan, erityisesti kun otetaan huomioon ETSK:n lausunto⁽⁶⁾ kuluttajien aseman vahvistamista koskevasta komission ehdotuksesta⁽⁷⁾ sekä neuvoston päätös jättää hiljattain annetun direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle edustajakanteita koskeva osa kokonaisuudessaan⁽⁸⁾, mitä ETSK pitää kuitenkin ilmeisenä puutteena.

4. Erityistä

4.1 Digitalisaation osalta ETSK kannattaa Euroopan komission aikomusta asettaa ala etusijalle ja keskittyä kilpailuohjelmassaan 2021–2027 massadataan, algoritmeihin ja tekoälyyn liittyviin haasteisiin. ETSK kehottaa Euroopan komissiota ryhtymään jatkotoimiin huhtikuussa 2019 antamansa kertomuksen *Competition policy for the digital era* (Kilpailupolitiikka digitaaliaikakaudella) osalta ja ottamaan huomioon etenkin seuraavat seikat:

4.1.1 digitaali-alustojen aiheuttamien, kilpailuun ja vapaisiin markkinoihin kohdistuvien rajoitusten torjumiseksi toteutettavat strategiat myös kaupan ja matkailun aloilla

4.1.2 käyttäjä-kuluttajien todellinen ja täydellinen tietämys kullakin alustalla olevista henkilötiedoistaan ja näiden tietojen siirrettävyys

4.1.3 tiettyjen digitaali-alustojen niihin yrityksiin kohdistaman poissulkemisen kaikenlaisten muotojen torjunta, joiden ne katsovat mahdollisesti uhkaavan määräävää asemaansa

4.1.4 vapaiden markkinoiden turvaaminen suojelemalla pieniä startup-yrityksiä, joilla on markkinapotentiaalia ja jotka usein sulautetaan suuriin digitaali-alan toimijoihin näiden nähdessä niissä vaarallisia tulevia kilpailijoita.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/104/EU, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, tietyistä säännöistä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden säännösten rikkomisen johdosta kansallisen lainsäädännön nojalla nostettuihin vahingonkorvauskanteisiin (EUVL L 349, 5.12.2014, s. 1).

⁽⁶⁾ EUVL C 440, 6.12.2018, s. 66.

⁽⁷⁾ Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista sekä direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta, COM(2018) 184 final – 2018/0089 (COD).

⁽⁸⁾ Ks. asiakirja PE-CONS 83/19, 18. lokakuuta 2019.

4.2 ETSK katsoo, että kaikkien tasojen toimijoilla, jotka ovat siirtäneet digitaalialustoille yleishyödyllisiä palveluja, on myös oltava käytössään lainsäädännöllisiä välineitä, jotta kyseisten alustojen käyttämät algoritmit ovat niiden saatavilla ja valvottavissa.

4.3 ETSK kehottaa komissiota vahvistamaan toimenpiteitä, joilla valvotaan vapaakauppasopimusten täytäntöönpanoa ja suojellaan eurooppalaisten yritysten vapaata pääsyä maailmanmarkkinoille.

4.4 Tätä varten on varmistettava todellinen vastavuoroisuus globaaleilla julkisten hankintojen markkinoilla.

Bryssel 11. joulukuuta 2019.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Luca JAHIER
